

Spoštovani,

predsednik republike, visoki gostje, člani Častnega odbora za proslavo ob 150. letnici Odvetniške zbornice Slovenije, dragi kolegi in prijatelji Odvetniške zbornice Slovenije,

letos je za nas, slovenske odvetnike, pomembno leto.

-Odvetniška zbornica Slovenije obeležuje svojo 150. obletnico. To seveda ne pomeni, da delujejo odvetniki organizirano na naših tleh le 150 let, pač pa je pred 150 leti nastopil pomemben mejnik - daljnega leta 1868 je pričel veljati Odvetniški red, ki je vpeljal pomembno določilo, to je, da o vpisu v imenik odvetnikov odloča Odvetniška zbornica Slovenije. Pred tem je namreč odvetnike imenoval cesar, od leta 1849 do 1868 pa justični minister. S tem mejnikom je nastopila prava neodvisnost odvetniškega poklica.

-Letos praznujemo tudi pomembno, 70. obletnico Splošne deklaracije človekovih pravic, ki je temelj mednarodnega prava človekovih pravic. In pri uresničevanju načel deklaracije ne moremo mimo vloge odvetnikov. Odvetniki so tisti zadnji branik varovanja človekovih pravic pred mogočnim državnim aparatom, pred vsakokratno močjo države, političnih interesov. Nemalokrat pa so zaradi svoje vloge tudi sami žrtve. Iz poročila Odbora za pravne zadeve in človekove pravice, sprejetega 15. decembra 2017 izhaja, da so napadi na odvetnike in kršitve pravic odvetnikov ter vmešavanje v vlogo odvetnikov v pravosodnih sistemih vse pogostejši.

Temeljna načela, ki so vodilo odvetniškemu poklicu, so zavzemanje za človekove pravice in vladavino prava - odvetnik je varuh obeh. Takšno pravno pomoč pa lahko zagotavlja le profesionalec, ki je samostojen ter neodvisen in ki opravlja svoje delo kot svoboden poklic.

Neodvisnost pravosodja in neodvisnost odvetnika sta dva osnovna predpogoja vladavine prava in sta osnova demokracije. Predstavljata osnovno jamstvo za pošteno sojenje. Zato neodvisnosti ne moremo smatrati kot privilegij. Smatrati jo moramo kot dolžnost do vseh, katerih pravice je potrebno varovati in jih zagovarjati. Pravice in temeljne svoboščine so namreč zaščitene toliko, kot je pravosodje in odvetništvo zaščiteno od pritiskov in posegov vanj.

Slovensko odvetništvo je v svoji zgodovini (vse od leta 1868) krmarilo po nemirnih vodah groženj po poseganjih v njegovo neodvisnost. Odvetniška zbornica Slovenije, kolegi v upravnih odborih, pred tem izvršilnih odborih zbornice, predsedniki zbornic, med njimi tudi danes na tej slovesnosti navzoči predsedniki so opravili vse pohvale vredno delo in jim je celo v najbolj težkih časih uspelo ohraniti sorazmerno visoko samostojnost odvetništva.

Zavzemanje slovenskih odvetnikov za neodvisnost pa ni bilo zgolj ozko usmerjeno na njihovo poklicno neodvisnost, temveč tudi za širšo neodvisnost – za neodvisnost odvetnika kot pripadnika svojega naroda. Slovenski odvetniki so namreč znani tudi po zavzemanju za dosledno rabo slovenskega jezika. Do prvih zahtev v tej smeri je prišlo v času Habsburške monarhije, ko je 6. avgusta 1898 izredni občni zbor Kranjske odvetniške zbornice sklenil, da je od tega dne dalje slovenščina izključni uradni jezik Kranjske odvetniške zbornice. Leta 1988 pa je prišlo do protesta ljubljanskih odvetnikov zaradi sojenja pred Vojaškim sodiščem v Ljubljani v tujem jeziku.

Zgodovino našega odvetništva zaznamuje permanentna pokončna drža slovenskih odvetnikov. Ta drža se je odražala med obema svetovna vojna, ko je med prvo svetovno vojno prišlo do številnih obtoževanj političnih kaznivih dejanj in prekrškov odvetnikov, odpiranj pisem in odvzemov pravice do zagovorništva politično nezanesljivim odvetnikom, in strahovitimi pritiski na odvetnike in Odvetniško zbornico Slovenije med drugo svetovno vojno ter nadaljnjimi hudimi pritiski po vojni.

Skozi vse zgodovinske turbulence, ki odvetniškemu stanu niso prizanašale, pa so odvetniki izpolnjevali svoje temeljno poslanstvo – varstvo človekovih pravic in zavzemanje za vladavino prava. Iz zgodovinskih razlogov ni naključno, da je Republika Slovenija ena redkih držav, kjer je odvetništvo povzdignjeno na ustavno raven.

-Letošnje leto pa zaznamuje tudi to, za slovensko odvetništvo nadvse pomembno priznanje, spoštovani predsednik Republike, spoštovani visoki gostje, Zlati red za zasluge.

Odlikovanje ni le priznanje za 150-letno prizadevanje odvetnikov in Odvetniške zbornice Slovenije za razvoj pravne države in obrambo človekovih pravic, temveč tudi pomembna spodbuda tako za poglobljanje profesionalne odgovornosti odvetništva, kakor tudi za krepitev dolžnosti odvetništva, da varuje fizično, moralno in intelektualno integriteto posameznikov in njihovo dostojanstvo. Odlikovanje bo tudi spodbuda odvetnikom, da se še naprej zavzemajo za utrjevanje pravne države in njen demokratični razvoj, ki bo omogočal krepitev socialnih in ekonomskih pravic vsakega posameznika.

Zato se v imenu vseh slovenskih odvetnic in odvetnikov lepo zahvaljujem za to pomembo priznanje.

Seveda pa tega priznanja ne bi bilo brez zavzetega dela kolegov, odvetniških veličin, predsednikov, ki so nam pustili trajni pečat. Dovolite mi, da jih naštejem: dr. Alfonz Mosche, dr. Danilo Majaron, dr. Janko Žirovnik, dr. Vladimir Grosman, Karl Kirn, dr. Vladimir Šuklje, Savo Šifrer, Vladimir Kreč, Niko Belopavlovič, Ivan Japelj, Mitja Stupan ter na današnjem slavju navzoči Peter Breznik, Rudi Šelih, Boris Grosman in Miha Kozinc. Tu navzoči so tudi prejemniki najvidnejšega priznanja Odvetniške zbornice Slovenije, plakete dr. Danilo Majaron. Izpostaviti gre tudi naslednje zaslužne člane Odvetniške zbornice Slovenije, prejemnike plakete dr. Danilo Majaron: odvetnika dr. Petra Čeferina, Nikolaja Grgureviča, dr. Konrada Plauštajnerja, Jožeta Ilca, Andreja Razdriha, Karla Primožiča in drago kolegico Alenko Košorok Humar. Zahvala tudi vsem kolegom in kolegicam, ki ste se angažirali in se angažirate pri delu zbornice in območnih zborov odvetnikov. Vaš prispevek je neprecenljiv. HVALA!